

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ”
(для бакалаврів, спеціалістів, магістрів)

МАУП

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2009

Підготовлено професором кафедри фінанси і статистика *С. Г. Шклярюком*

Затверджено на засіданні кафедри фінанси і статистика
(протокол № 14 від 05.04.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Шклярюк С. Г. Навчальна програма дисципліни “Ринок фінансових послуг” (для бакалаврів, спеціалістів, магістрів). – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. – 34 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Ринок фінансових послуг”, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, список літератури.

- © Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2009
- © ДП «Видавничий дім «Персонал», 2009

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна “Ринок фінансових послуг” входить до модуля підготовки дипломованих фахівців-фінансистів на рівні бакалаврів, спеціалістів та магістрів у навчальних закладах системи вищої освіти України. Оволодіння методами і інструментами надання фінансових послуг є невід’ємним елементом підготовки висококваліфікованих підприємців, бізнесменів, економістів, фінансистів, бухгалтерів, інвестиційних та інших менеджерів.

Головна **мета** вивчення дисципліни — отримання студентами поглиблених знань та практичних навичок з вміння застосовувати інструменти і методи надання фінансових послуг з кредитування, випуску фінансових інструментів в обіг, з хеджування, страхування, лізингу, інвестиційних послуг тощо з метою забезпечення ефективного функціонування фірм, компаній, підприємств і їх оцінювання з погляду ефективності.

Завдання навчальної дисципліни — визначити основні методи фінансових послуг, механізмів, способів і інструментів їх надання; опанування основними фінансовими концепціями — “зміни вартості грошей за часом”, “грошовий потік і його дисконтування”, “фінансові і ділові ризики” тощо, а також організацією збирання необхідної інформації для вибору інструментів і способів надання фінансових послуг, методологією формування грошових потоків і оцінювання ефективності послуг, методами визначення ефективності щодо прийняття рішень доцільності застосування відповідних інструментів, методами визначення ризиків фінансових послуг та інструментів і механізмів їх зменшення; способами і підходами управління ризиками.

Предмет навчальної дисципліни — практичні аспекти надання різноманітних фінансових послуг і визначення їх доцільності та ефективності.

Майбутні спеціалісти-фінансисти повинні професійно володіти сучасними науково-обґрунтованими, практично перевіреними високоефективними технологіями оцінювання ефективності фінансових послуг, альтернативного їх аналізу і механізмами їх надання.

В результаті вивчення курсу “Ринок фінансових послуг” студент повинен

знати:

- сутність функціонування фінансових ринків і ринків фінансових послуг і основні механізми його забезпечення;

- інструменти, що використовуються для здійснення фінансових операцій;
- механізми і способи надання фінансових послуг і забезпечення їх надійності;
- основні принципи функціонування банківської системи, фондового і валютного ринків і їх регулювання;
- основні законодавчі акти, що регулюють надання фінансових послуг в Україні;
- міжнародні ринки фінансових послуг, фінансові ринки і основні інструменти, що застосовуються на таких ринках;
- основні види фінансових послуг міжнародних ринків і механізми їх здійснення;
- основні інформаційні і комп'ютерні системи надання фінансових послуг;

вміти:

- проводити аналіз ринків з погляду їх прогнозування за допомогою методів технічного і фундаментального аналізу;
- оцінювати фінансові інструменти і вибирати найкращі способи їх застосування;
- оцінювати ефективність фінансових послуг;
- формувати і розраховувати прогнозні грошові потоки і розробляти прогнозні фінансові плани;
- застосовувати методологію альтернативного аналізу;
- визначати ризики фінансових послуг на всіх стадіях реалізації, механізми і інструменти, що сприяють їх запобіганню;
- організовувати ефективне управління ризиками фінансових послуг.

Теоретичну основу навчальної дисципліни становлять сучасні економічні теорії та концепції фінансів, фінансового менеджменту, інвестиційного менеджменту, аналітичних досліджень і теорії ризиків, світовий досвід з теорії і практики надання фінансових послуг, розробки провідних учених і практиків провідних країн світу, що максимально адаптовані до реальних умов національної економіки.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
Змістовий модуль I. Теоретичні засади надання фінансових послуг	
1	Вступ. Предмет і завдання курсу, його місце в системі економічної підготовки національних кадрів. Зв'язок курсу з іншими економічними дисциплінами
2	Фінансові посередники і фінансові послуги на фінансових ринках
3	Фінансові інструменти, що використовуються для надання послуг, їх застосування і оцінка ефективності
4	Основи процентних ставок і роль на ринку фінансових послуг
5	Ризики фінансових послуг і механізми їх зменшення
Змістовий модуль II. Механізми і способи надання фінансових послуг на різних ринках	
6	Фінансові послуги сучасних банківських установ
7	Кредитні послуги банків
8	Послуги валютного ринку
9	Фінансові послуги міжнародних фінансових ринків
10	Послуги з фінансування зовнішньої торгівлі
11	Страхові послуги і ринок страхових послуг
12	Ринок інвестиційних послуг
13	Ринок лізингових послуг
14	Інформаційне забезпечення ринку фінансових послуг
Разом годин: 162	

ЗМІСТ
дисципліни
“РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ”

Змістовий модуль I. Теоретичні засади надання фінансових послуг

Тема 1. Вступ. Предмет і завдання курсу, його місце в системі економічної підготовки національних кадрів. Зв'язок курсу з іншими економічними дисциплінами

Структура курсу. Види аудиторної, практичної та самостійної роботи студентів. Форми перевірки знань. Література для самостійної роботи.

Сутність поняття “ринок фінансових послуг”. Поняття “фінансова послуга”. Поняття “фінансовий актив”. Поняття “фінансова установа”. Класифікація фінансових послуг і їх регулювання в Україні. Класифікація ринків фінансових послуг.

Література [1–59]

Тема 2. Фінансові посередники і фінансові послуги на фінансових ринках

Фінансове посередництво на фінансових ринках. Види фінансових посередників: депозитні інститути; договірні ощадні інститути; інвестиційні інститути; біржі; інші посередники. Види фінансових послуг. Види і механізм функціонування фінансових ринків. Фінансові інструменти, що використовуються для надання фінансових послуг. Фінансові послуги на валютному ринку. Фінансові послуги на ринку банківських кредитів. Фінансові послуги фондового ринку. Фінансові послуги міжнародних фінансових ринків. Винагорода фінансових посередників: поняття, визначення, розрахунок.

Література [3; 5–9; 12; 14; 18; 27–37; 39; 43; 45; 4; конспект]

Тема 3. Фінансові інструменти, що використовуються для надання послуг, їх застосування і оцінка ефективності

Фінансові активи. Матеріальні і нематеріальні активи. Основні поширені фінансові інструменти. Класифікація фінансових інстру-

ментів: інструменти грошового ринку і ринку капіталу, основні відмінності і характеристики.

Інструменти грошового ринку: обігові сертифікати банківських депозитів, комерційні папери (казначейські векселі, короткострокові казначейські векселі і облігації, цінні папери урядових агентств, депозитні сертифікати, євродоларові депозитні сертифікати та ін.), банківські акцепти, угоди про зворотний викуп, короткострокові комерційні зобов'язання, короткострокові муніципальні облігації, урядові резервні фонди, валюта (іноземна і власна).

Інструменти ринку капіталу: акції, заставні, облігації корпорацій, цінні папери уряду, цінні папери урядових установ, споживчі та банківські комерційні позички.

Похідні фінансові інструменти: поняття “дериватив” (похідний цінний папір); ф'ючерси, опціони “права”, варанти, опціони “пут” і “кол”, форварди: поняття, використання.

Європапери: поняття, використання.

Чеки, поняття і використання. Іменний, ордерний чек і чек на пред'явника. Кросовані і розрахункові чеки. Чековий “аваль”, поняття, застосування. Порядок виписування чека.

Векселі, поняття і використання. Простий і перевідний вексель. Казначейський і приватний вексель. Банківський вексель. Акцепт векселя. Реквізити векселя. Кредитні банківські операції з векселями. Комісійні банківські операції з векселями. Облік (дисконт) векселів. Розрахунок суми дисконту. Інкасація векселів. Доміциляція векселів. Вексельне поручительство (аваль).

Поняття “акредитив” і його застосування. Документарний акредитив і його застосування. Відзивний і безвідзивний акредитив. Підтверджений і непідтверджений акредитив. Перевідний і револьверний акредитив. Обмежений і відкритий акредитив. Повідомлення про відкриття акредитива. Перевірка акредитива. Міжнародні уніфіковані правила і звичаї для документарних акредитивів. Документи, що супроводжують акредитив.

Документарне інкасо, поняття і застосування. Види інкасо і використання. Інструкції щодо видачі документів про інкасо.

Пластикові картки, їх використання: кредитні картки. Пластикові картки, їх використання: дебетові картки. Індивідуальні і корпоративні картки. Учасники розрахунків за картками.

Література [4; 13; 15; 19–23; 25–36; 38; 39; 42; 43; 45; 45–48; 51; конспект]

Тема 4. Основи процентних ставок і роль на ринку фінансових послуг

Поняття “процентна ставка”. Вимірювання процентних ставок. Поняття поточної вартості. Доход на момент погашення. Інші вимірювання процентних ставок. Поточний доход. Доход на дисконтній основі. Курси облігацій і процентні ставки.

Відмінність між процентними ставками і віддачею на вкладення. Реальні та номінальні процентні ставки і їх визначення.

Поведінка процентних ставок. Система позичкових коштів, пропозиція і попит на ринку облігацій. Криві попиту і пропозиції. Ринкова рівновага. Аналіз попиту і пропозиції. Зміни рівноважних процентних ставок ліквідності: пропозиція і попит на ринку грошей. Зміни у рівноважних процентних ставках. Переміщення кривої попиту на гроші. Переміщення кривої пропозиції грошей. Зміни у рівноважній процентній ставці. Прогнозування процентних ставок.

Ризикова та строкова структура процентних ставок. Ризик невиконання зобов'язань. Ліквідність.

Література [2; 3; 13; 28–31; 34; 38; 41–43; 48; 54; конспект]

Тема 5. Ризики фінансових послуг і механізми їх зменшення

Поняття “ризик”. Види ризиків ринків фінансових послуг. Класифікація ризиків. Фінансові ризики: валютний ризик, ризик процентної ставки, ризик ліквідності, ризик рефінансування. Інфляційні ризики. Діловий ризик. Систематичний і несистематичний ризик. Диверсифікований і недиверсифікований ризик.

Визначення ризиків і їх вимірювання. Врахування ризиків при виборі інструментів фінансових послуг.

Вимірювання ризиків. Метод середньоквадратичних відхилень, методи оцінки ризиків цінних паперів. Методи управління ризиками фінансових послуг.

Література [7; 27–32; 34; 38; 40–48; 54; 57; конспект]

Змістовий модуль II. Механізми і способи надання фінансових послуг на різних ринках

Тема 6. Фінансові послуги сучасних банківських установ

Ринок банківських послуг. Основні функції сучасних банків: кредитна; трастова; страхова; брокерська; банківського інвестора (або андеррайтера); управління потоками готівки; збереження; платежів і розрахунків; інвестиційного планування.

Банківські послуги в історичній ретроспективі. Валютний обмін. Облік комерційних векселів і надання кредитів підприємствам. Збереження цінностей. Підтримка кредитами діяльності уряду. Депозити до запитання (чекові рахунки). Трастові послуги.

Послуги, що надаються сучасними банками. Надання споживчого кредиту. Фінансове консультування. Управління потоками готівки. Лізинг обладнання. Пропозиція ризикового капіталу. Продаж страхових послуг. Продаж пенсійних планів. Пропозиція брокерських послуг за операціями з цінними паперами.

Факторинг: поняття, моделі здійснення. Види банківських факторингових послуг. Основні ознаки визнання послуги факторингом. Компанії, які не підлягають факторингу. Визначення ефективності факторингових операцій.

Форфейтинг: поняття, модель здійснення операції. Основні критерії, за якими характеризується дана послуга. Форфейтингові векселі і їх використання. Інформація, потрібна форфейтеру для надання послуги.

Основні тенденції в сфері банківських послуг у світі. Зростання кількості послуг. Зростання конкуренції. Дерегулювання. Зростання вартості фінансування. Вплив технологічної революції. Консолідація і географічна експансія. Глобалізація банківської справи. Підвищення ризику банкрутства і зменшення тиску систем державного страхування депозитів.

Нові послуги в банківській справі США, Західної Європи, Японії. Причини появи нових послуг в банківській справі. Міжнародні норми регулювання капіталу і пошук нових джерел доходу від банківських послуг. Поняття “фінансовий універмаг”. Вигоди диверсифікації. Вплив розмірів банків. Холдингові компанії з одним банком. Основні небанківські установи, що можуть надавати фінансові послуги: іпотечні компанії, факторингові компанії, трастові компанії, компанії з

обробки даних, страхові компанії, брокерські компанії з торгівлі цінними паперами, консультаційні фірми з фінансових питань, фірми, що розповсюджують цінні папери, фінансові компанії, компанії з кредитних карток, лізингові компанії, страхові агентства, компанії з операцій з нерухомістю. Мультибанкові компанії. Переваги і недоліки банківських холдингових компаній.

Трастові послуги. Трастові послуги приватним особам. Трастові послуги компаніям. Формування загальних трастових фондів і управління ними.

Послуги торговельних банків. Послуги з управління грошовою готівкою. Види послуг з управління грошовою готівкою. Нові технології в сфері управління грошовою готівкою.

Дисконтні брокерські послуги. Страхові послуги. Послуги у сфері операцій з нерухомістю. Банківські операції з нерухомістю. Пряме інвестування акціонерного капіталу в нерухомість. Брокерська діяльність у сфері операцій з нерухомістю. Надання прав участі у взаємних фондах. Фінансові послуги.

Основні напрями розвитку нових банківських послуг. Зміна ринкових умов. Прогрес техніки і технологій. Ухилення від регулятивних приписів. Використання пластикових карток у банківських розрахунках. Міжнародна банківська базельська угода “Базель – 2”.

Ринок банківських послуг в Україні. Основні послуги, що надаються українськими банками. Кредитні послуги. Кредитування підприємницької діяльності. Види кредитів; короткострокові та довгострокові кредити, умови їх надання. Споживче кредитування. Фінансування зовнішньої торгівлі. Ощадні послуги. Відсоткові ставки і основні фактори, що впливають на них. Платіжно-розрахункові операції. Емісія і використання чеків, карток та інших фінансових інструментів у розрахунках. Законодавство, що регулює надання банківських послуг в Україні.

Література [3; 8; 10; 12–14; 18; 20; 27; 29–31; 33; 34; 36–38; 44; 45; 48; конспект]

Тема 7. Кредитні послуги банків

Види банківських кредитів (позик). Основні правила кредитування. Кредитна політика. Етапи процесу кредитування. Кредитний аналіз. Характеристика позичальника (кредитоспроможність): характер позичальника, здібність позичати (залучати) кошти, потоки

грошових коштів, забезпечення, умови, контроль. Джерела інформації про позичальника.

Кредити підприємницьким структурам. Короткострокові кредити. Кредити на поповнення товарно-матеріальних запасів. Кредити для поповнення оборотного капіталу. Кредити ділерам з цінних паперів. Кредити роздрібним торговцям. Кредити під забезпечення активами. Довгострокові кредити. Строкові кредити. Револьверне кредитування. Довгострокове кредитування реальних проектів. Кредити для придбання інших компаній. Кредитні лінії міжнародних фінансових установ.

Кредитний аналіз заявок компаній. Банківський контроль за витратами позичальника. Встановлення відсоткової кредитної ставки.

Споживче кредитування. Види кредитів, що надаються окремим особам. Кредити під заставу житлових приміщень. Кредити в розстрочку. Кредити, що гасяться одноразово. Кредити за кредитними картками. Характеристика споживчих кредитів. Оцінка заявки на отримання споживчого кредиту. Бальна система оцінки заявок на споживчі кредити (кредитний скоринг). Відсоткові ставки, інші умови споживчих кредитів. Прості проценти. Метод дисконтної ставки.

Іпотечне кредитування (під заставу нерухомості). Іпотечні банки, їх функції. Різниця між кредитами під заставу нерухомості та іншими кредитами. Іпотечні боргові зобов'язання. Критерії оцінки заявок на отримання іпотечного кредиту. Відсоткові ставки за кредитами під заставу житлових приміщень. Програма управління грошовими коштами клієнта.

Кредитні лінії для розвитку бізнесу в країнах Східної Європи: СБР, ЄБРР, урядів Німеччини, США, Японії, інших країн, фондів Рокфелера, Сороса та ін. Основні вимоги до позичальника. Кредитний аналіз позичальника.

Мікрокредитування бізнесу в Україні. Проблема розвитку підприємництва в Україні. Принципи та умови мікрокредитування. Програма мікрокредитування в Україні. Методика кредитування, кредитний цикл. Основні умови мікрокредитування. Види кредитів: мікрокредити, малі кредити, ломбардні кредити. Кредитний цикл. Загальна схема кредитного циклу. Аналіз фінансового становища позичальника. Особливості оцінки кредитоспроможності мікро та малих позичальників. Кредитний аналіз позичальника. Критерії оцінки кредитоспроможності позичальника. Прогнозування подальшого розвитку

клієнта. Кредитний рейтинг. Класифікація кредитного портфеля. Аналіз соціального становища позичальника. Аналіз пропонованого забезпечення за кредитом.

Література [3; 8; 10; 12–14; 18; 20; 27; 29–31; 33; 34; 36–38; 44; 45; 48; конспект]

Тема 8. Послуги валютного ринку

Послуги валютного ринку: поняття, функції, види. Обмінний курс валют. Види обмінних курсів. Валютні послуги банківських установ: грошові перекази, хеджування, спекуляція, кліринг, кредит, обмін валют. Послуги валютних брокерів, дилерів і бірж. Послуги на міжнародному валютному ринку. Валютний ділінг: поняття, види операцій. Депозитні операції. Визначення депозитної операції. Строковість депозитів. Процентні ставки і формула простого процента. Довідкові LIBOR, FIBOR, MIBOR. Грошова позиція і процентний арбітраж. Міжбанківські і клієнтські депозити. Поточні конверсійні і форвардні операції. Визначення конверсійної операції. Операції типу “spot”. Валютний курс і котирування. Сторони Bid і Offer і розмір маржі в котируванні валютних курсів. Відкрита валютна позиція, її оцінка. Арбітражні і клієнтські конверсійні операції. Крос-курси. Форвардні операції. Форвардні строки. Використання форвардного курсу. Форвардне ціноутворення. Форвардні курси. Валютні свопи. Котирування своп. Використання угод своп. Банки маркетмейкери та дрібні банки. Брокерська фірма і роль валютних брокерів. Стратегія валютного дилера. Дилінговий зал і його структура. Обладнання. Міжнародне інформаційне агентство Рейтер (REUTERS). Інформаційна система Доу-Джонс Телерейт (Dow Jones Tel rate). Інформаційна система ТЕНФОР (TENFOR). Техніка укладання конверсійних угод. Платіжні інструкції. Техніка укладання депозитних угод. Пролонгація депозитів. Техніка укладання форвардних угод. Оформлення угод і розрахунки за валютними операціями.

Література [3; 8; 21; 29–32; 36–38; 47; 48; 54; конспект]

Тема 9. Фінансові послуги міжнародних фінансових ринків

Фінансові послуги міжнародних фінансових ринків. Євровалютні інструменти і міжбанківський ринок. Єврооблігації. Організація випуску єврооблігацій. Послуги андерайтингу з розміщення єврооб-

лігацій. Витрати розміщення. Комісійні послуги, їх вартість. Міжнародні кредитні послуги: «класичні» кредитні послуги; нові кредитні послуги (багатокомпонентні кредитні програми; кредитні програми підтримки емісії євро нот).

Ринок єврокредитів і євровалют. Види єврокредитів. Вартість єврокредитів.

Ризики операцій на міжнародних фінансових ринках і послуги з їх хеджування. Внутрішні і зовнішні способи хеджування.

Література [3; 8; 21; 29–32; 36–38; 47; 48; 54; конспект]

Тема 10. Послуги з фінансування зовнішньої торгівлі

Традиційні методи фінансування зовнішньої торгівлі: акредитив. Процес фінансування. Види акредитивів. Імпортний акредитив. Акредитив за експортом. Сучасні технології і товарні акредитиви. Інші методи фінансування зовнішньої торгівлі. Оплата наперед. Відкритий рахунок. Консигнація. Документарний переказний вексель для інкасування.

Факторинг. Поняття “факторинг”. Світовий досвід у сфері надання факторингових послуг. Види факторингу. Варіанти і умови факторингового обслуговування. Досвід надання послуг факторингу в Україні. Управління факторинговими операціями. Визначення вартості факторингу. Форфейтинг. Зустрічна торгівля. Міжнародний лізинг.

Література [3; 8; 15; 19–22; 25–26; 29–32; 47; 48; 54; конспект]

Тема 11. Страхові компанії і ринок страхових послуг

Послуги в сфері страхування. Основні характеристики страхового бізнесу. Страхові поліси і премії. Надлишок та резерв. Визначення прибутку. Урядові гарантії. Правила, які впливають на прийняття інвестиційних рішень. Принципи страхового менеджменту.

Види акціонерних компаній. Основні вимоги до статутного фонду страхових компаній. Індивідуальні страхувальники: страхові агенти, сюрвеєри, диспашери.

Компанії страхування життя. Природа і зміст зобов'язань. Ризики страхування: ризик володіння полісом строкового страхування; ризик володіння полісом страхування на все життя; ризик володіння універсальним полісом страхування життя; ризик володіння полі-

сом накопичувального страхування з плаваючою ставкою; ризик, пов'язаний із страхуванням ренти; ризик, пов'язаний з гарантованим інвестиційним контрактом. Контракти депозитного типу і з плаваючою ставкою. Інвестиційний контракт з участю в прибутку. Перестраховування.

Послуги з страхування нерухомості. Послуги зі страхування підприємницьких та інших ризиків. Основні правила інвестування страхових ресурсів. Управління економічним надлишком страхових компаній. Компанії загального страхування. Природа зобов'язань, пов'язаних із страхуванням.

Література [7; 8; 30; 33; 37; 38; 40; 44; конспект]

Тема 12. Ринок інвестиційних послуг

Інститути ринку цінних паперів. Емітенти. Інвестиційні банки і емісія звичайних акцій. Брокери та дилери з операцій з цінними паперами. Організовані біржі. Фондова біржа: поняття, організація, механізм функціонування. Біржі ф'ючерсів і опціонів.

Фінансові посередники на інвестиційних ринках. Торговці цінними паперами. Інвестиційні компанії і фонди. Основні типи інвестиційних фондів. Взаємні фонди. Інститути спільного інвестування: пайові і корпоративні пайові фонди. Відкриті, закриті і інтервальні фонди. Хедж-фонди: поняття, типи управління капіталом, особливі моменти діяльності.

Центральний депозитарій: поняття, функції, призначення. Реєстратори. Зберігачі. Саморегулюючі організації. Консалтингові компанії.

Інформаційне забезпечення ринку інвестиційних послуг.

Портфельне управління і портфельні управителі.

Технічний аналіз і послуги з прогнозування фондового, інших фінансових ринків.

Література [4–6; 8; 9; 11; 13; 28; 29; 34; 35; 38; 42–46; 48; 50–53; 55; конспект]

Тема 13. Ринок лізингових послуг

Поняття “лізинг”. Світовий і європейський досвід лізингових операцій. Основний зміст лізингових операцій. Відмінності лізингу від оренди, кредиту, інших угод. Фінансовий лізинг; внутрішній, міжна-

родний і транзитний лізинг; прямий, непрямий і зворотний лізинг, “леведж-лізинг”; чистий лізинг.

Обґрунтування лізингової угоди. Купівля або кредит. Лізинг або купівля. Лізинг на невизначений термін. Ставки дисконтування грошових потоків. Лізинг (оренда) землі. Розрахунок і аналіз лізингового проекту. Лізингові платежі. Специфіка обліку лізингового майна. Регулювання лізингових операцій в Україні. Основні тенденції і проблеми лізингу в Україні.

Література [1–3; 7; 8; 29; 31; 34; 44; конспект]

Тема 14. Інформаційне забезпечення ринку фінансових послуг

Економічна інформація: грошова політика, фіскальна політика, основні макроекономічні показники. Інформація про фінансові ринки: фондова біржа, ринок облігацій, ринок опціонів, ринок ф'ючерсів, інші ринки. Облікова інформація: фінансові і бухгалтерські звіти. Статистичний аналіз фінансових коефіцієнтів: типи фінансових коефіцієнтів.

Зв'язок між економічною, фінансовою і обліковою інформацією.

Рейтингові агентства. Якісні характеристики фінансових інструментів.

Фундаментальний аналіз ринку фінансових послуг. Макропоказники і їх використання для аналізу. Статистичні методи і теорія ймовірності. Методи аналізу фондового ринку, прогнозування курсових вартостей і доходності цінних паперів. Методи аналізу валютного ринку.

Технічний аналіз ринку фінансових послуг. Основні концепції, що лежать в основі аналізу. Основні інструменти аналізу: прогнозні графіки, діаграми, осцилятори, японські свічки, числа Фіббоначчі.

Література [1–26; 50–51; 56–58; конспект]

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ (КУРСОВИХ) РОБІТ

1. Поняття і види ринків фінансових послуг. Їх характеристики.
2. Фінансове посередництво на фінансових ринках. Види фінансових посередників і послуг.
3. Основні функції і послуги сучасних банків.
4. Традиційні банківські послуги.
5. Кредитна політика банку і її вплив на ефективність банківських послуг.

6. Основні тенденції в сфері банківських установ у світі.
7. Фінансові послуги небанківських установ.
8. Трастові послуги.
9. Послуги інвестиційних і інших спеціалізованих банків.
10. Використання пластикових банківських карток в розрахунках з клієнтами.
11. Кредитна політика банку.
12. Кредити підприємницьким структурам: короткострокове кредитування.
13. Кредити підприємницьким структурам: довгострокове кредитування.
14. Послуги проектного фінансування.
15. Споживче кредитування.
16. Іпотечне кредитування.
17. Кредитні лінії для розвитку бізнесу в країнах Східної Європи і в Україні.
18. Мікрокредитування бізнесу в Україні.
19. Послуги з фінансування зовнішньої торгівлі.
20. Акредитив і його застосування.
21. Факторингові послуги. Форфейтинг.
22. Лізингові послуги.
23. Фінансовий лізинг.
24. Обґрунтування лізингової угоди. Лізингові платежі.
25. Послуги валютного ринку.
26. Валютний дилінг.
27. Технічний аналіз фінансових ринків.
28. Ринкові інститути фондового ринку і їх послуги.
29. Фінансові посередники інвестиційного ринку.
30. Інститути спільного інвестування.
31. Послуги Центрального депозитарію, реєстраторів і зберігачів.
32. Інформаційне забезпечення ринків фінансових послуг.
33. Послуги портфельного управління і портфельні управителі.
34. Послуги з проектного інвестування.
35. Страхові компанії і ринок фінансових послуг.
36. Фінансові послуги міжнародних фінансових ринків.
37. Платіжно-розрахункові послуги і їх регулювання.
38. Іпотечне рефінансування за допомогою емісії іпотечних цінних паперів.

39. Послуги міжнародних фінансових ринків.
40. Сучасний стан ринку фінансових послуг, основні проблеми і напрями розвитку.

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ (КУРСОВОЇ) РОБОТИ

Для забезпечення засвоєння дисципліни “Ринок фінансових послуг”, крім аудиторної роботи, для закріплення набутих знань передбачається самостійна робота студентів з літературними джерелами за темами, а також виконання контрольних або курсових робіт у відповідності з навчальним планом, які виконуються і подаються у встановлений графіком термін.

Для правильного виконання письмової роботи студенти, по-перше, повинні уважно проглянути літературні джерела за темою курсової або контрольної роботи, а також розглянути питання для самоперевірки і дати на них відповіді, по-друге, проглянути фінансові задачки за темою і їх розв’язати, по-третє, необхідно вести конспект за темами, які опрацьовуються.

1. Контрольні роботи повинні мати: план; вступ; загальну частину, де розглядаються методологічні (теоретичні) засади висвітлення проблеми; практичну частину, де наведено відповідні приклади з розв’язання проблеми; висновки, де наведено результати дослідження; список джерел, що стосуються теми; додатки. Обсяг контрольної роботи – 15 сторінок комп’ютерного тексту через 1,5 інтервала, шрифт 14.

Контрольні роботи виконуються згідно із встановленими вимогами МАУП. Студенти вибирають на свій розсуд будь-яку тему, проробляють відповідні джерела і проводять теоретичні і практичні дослідження. Не приймаються контрольні роботи, які списані з підручників без творчої і наукової обробки і в яких відсутні посилання на літературні та інші джерела.

2. Курсові роботи – це аналітично-розрахункова робота, в ній студенти повинні виявити рівень набутих теоретичних знань з дисципліни.

Зміст курсової роботи:

- план;
- вступ, де розкривається актуальність теми, визначена мета роботи і завдання, які допоможуть досягнути поставленої мети;

- теоретичний розділ, в якому узагальнено теоретичні і методологічні погляди на визначення проблеми, що наводяться в різних джерелах різними авторами;
- практична частина — аналітично-розрахунковий розділ, в якому розкривається стан об'єкта дослідження, здійснюються аналітичні розрахунки і аналіз їх результатів. Результати відображуються у вигляді таблиць, графіків і супроводжуються коментарями. В даному розділі необхідно зробити свої пропозиції щодо напрямів поліпшення об'єкта дослідження;
- висновки, де необхідно відобразити отримані результати, в який спосіб і що треба зробити для поліпшення;
- список розглянутих літературних та інших джерел, які відповідають темі (в кількості 40–50), розміщених в алфавітному порядку, передбаченому вимогами; посилатися слід на сучасні законодавчі і нормативні акти;
- додатки у вигляді первинних матеріалів, що залучалися для дослідження, статистичних таблиць і рисунків.

Обсяг курсової роботи — 35 сторінок комп'ютерного тексту разом з висновками через 1,5 інтервала, шриффт 14.

Студенти вибирають на свій розсуд будь-яку тему курсової роботи і погоджують її з науковим керівником, опрацьовують відповідні джерела, проводять теоретичні і практичні дослідження під контролем наукового керівника.

Не приймаються курсові роботи, що не мають практичної частини і не оформлені згідно з вимогами, а також списані з підручників чи без творчої наукової обробки, в яких відсутні аналітично-розрахункові приклади чи з Internet і посилання на літературні та інші джерела.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

Частина I

1. Поняття “фінансова послуга”. Види фінансових послуг.
2. Поняття “фінансовий ринок”. Види і характеристики фінансових ринків.
3. Поняття “ринок фінансових послуг”. Види і характеристики ринків фінансових послуг.
4. Поняття “фінансовий актив”. Види і характеристики фінансових активів.
5. Поняття “фінансова установа”. Види і характеристики фінансових установ.

6. Поняття “фінансовий посередник”. Види і характеристики фінансових посередників.
7. Основні функції фінансових посередників.
8. Чеки, поняття і використання.
10. Іменний, ордерний чек і чек на пред’явника.
11. Кросовані і розрахункові чеки.
12. Чековий “аваль”, поняття, застосування.
13. Порядок виписування чека.
14. Векселі, поняття і використання.
15. Простий і перевідний вексель.
16. Казначейський і приватний вексель.
17. Банківський вексель.
18. Акцепт вексяля.
19. Реквізити вексяля.
20. Кредитні банківські операції з вексялями.
21. Комісійні банківські операції з вексялями.
22. Облік (дисконт) векселів.
23. Розрахунок суми дисконту.
24. Інкасація векселів.
25. Доміциляція векселів.
26. Вексельне поручительство (аваль).
27. Поняття “акредитив” і його застосування.
28. Документарний акредитив і його застосування.
29. Забезпечений і незабезпечений акредитив.
30. Підтверджений і непідтверджений акредитив.
31. Перевідний і револьверний акредитив.
32. Обмежений і відкритий акредитив.
33. Повідомлення про відкриття акредитива.
34. Перевірка акредитива. Документи, що супроводжують акредитив.
35. Міжнародні уніфіковані правила і звичаї для документарних акредитивів.
36. Документарне інкасо, поняття і застосування.
37. Види інкасо і використання. Інструкції щодо видачі документів про інкасо.
38. Пластикові картки, їх використання: кредитні картки.
39. Пластикові картки, їх використання: дебетові картки.
40. Індивідуальні і корпоративні картки. Учасники розрахунків за картками.

41. Факторинг, поняття і застосування.
42. Переваги і недоліки факторингу.
43. Розрахунок ефективності факторингових операцій.
44. Основні критерії для визнання факторингу.
45. Види факторингу і їх характеристики.
46. Компанії, що не підлягають факторингу.
47. Лізингові послуги: поняття, види і характеристики.
48. Обґрунтування лізингового проекту.
49. Лізингові платежі і їх розрахунок.
50. Форфейтинг, поняття і застосування. Форфейтингові векселі.
51. Послуги міжнародних фінансових ринків.
52. Управління грошовими потоками на міжнародних фінансових ринках.
53. Кредитні послуги банків: види кредитів, умови надання кредитів.
54. Короткострокові банківські кредити: види кредитів, характеристики, умови надання кредитів.
55. Довгострокові банківські кредити: види кредитів, характеристики, умови надання кредитів.
56. Оцінка кредитоспроможності позичальника.
57. Проблемні кредити, їх характеристики.
58. Кредитне забезпечення: поняття, види, характеристики, порядок надання.
59. Кредитні гарантії: поняття, види, характеристики, порядок надання.
60. Валютні ринки: поняття, види, характеристики. Послуги валютного ринку і їх характеристики.
61. Валютні курси і їх визначення.
62. Валютні системи, їх характеристики.
63. Чинники, що впливають на валютні курси в довгостроковому і короткостроковому періодах.
64. Внутрішні і зовнішні методи хеджування валютних ризиків.
65. Інформаційне забезпечення ринку фінансових послуг.
66. Паритет купівельної спроможності.
67. Паритет — міжнародний ефект Фішера. Паритет Фішера.
68. Визначення валютних курсів у короткостроковому і довгостроковому періодах.
69. Хеджування валютних ризиків. Валютні ф'ючерси і опціони: поняття, характеристики, застосування.

70. Послуги фондового ринку: поняття, види, характеристики.
71. Торгівля цінними паперами.
72. Клірингові операції з цінними паперами.
73. Портфельне управління.
74. Депозитарії і види послуг.
75. Інститути спільного інвестування: поняття, види, характеристики.
76. Корпоративні інвестиційні фонди: поняття, види і їх характеристики.
77. Пайові інвестиційні фонди: поняття, види і їх характеристики.
78. Кредитні послуги валютного ринку.
79. Платіжно-розрахункові послуги валютного ринку. Кореспондентські відносини.
80. Страхові послуги: поняття, види, характеристики.
81. Страхові компанії, їх види і характеристики.
82. Актуарії і актуарні розрахунки, диспашери і їх функції.
83. Аварійний комісар, сюрвеер, їх функції.
84. Нестрахові посередники страхового ринку і їх послуги.
85. Регулювання ринку фінансових послуг в Україні.
86. Регулювання ринку банківських послуг.
87. Регулювання послуг фондового ринку.
88. Регулювання послуг валютного ринку.
89. Ризики ринку фінансових послуг: поняття, види і визначення.
90. Хеджування валютних ризиків.
91. Внутрішні способи хеджування валютних ризиків.
92. Зовнішні способи хеджування валютних ризиків.
93. Ризики відсоткових ставок і способи їх хеджування.
94. Покриття валютних ризиків за допомогою страхових компаній і банків.
95. Фундаментальний аналіз ринку фінансових послуг.
96. Технічний аналіз ринку фінансових послуг.
97. Інвестиційні посередники і їх послуги.
98. Основні принципи формування і управління портфелем фінансових інвестицій.
99. Стратегії управління інвестиційними портфелями.

Частина II

1. Поняття “фінансова послуга”. Види фінансових послуг.

2. Поняття “фінансовий ринок”. Види і характеристики фінансових ринків.
3. Поняття “ринок фінансових послуг”. Види і характеристики ринків фінансових послуг.
4. Поняття “фінансовий актив”. Види і характеристики фінансових активів.
5. Поняття “фінансова установа”. Види і характеристики фінансових установ.
6. Поняття “фінансовий посередник”. Види і характеристики фінансових посередників. Основні функції фінансових посередників.
7. Чеки, поняття і використання. Іменний, ордерний чек і чек на пред’явника.
8. Кросовані і розрахункові чеки.
9. Чековий “аваль”, поняття, застосування. Порядок виписування чека.
10. Векселі, поняття і використання. Простий і перевідний вексель.
11. Казначейський і приватний вексель.
12. Банківський вексель. Акцепт векселя.
13. Реквізити векселя.
14. Кредитні банківські операції з векселями.
15. Комісійні банківські операції з векселями. Облік (дисконт) векселів.
16. Розрахунок суми дисконту.
17. Інкасація векселів. Доміциляція векселів.
18. Вексельне поручительство (аваль).
19. Поняття “акредитив” і його застосування. Документарний акредитив і його застосування.
20. Підтверджений і непідтверджений акредитив.
21. Перевідний і револьверний акредитив.
22. Обмежений і відкритий акредитив.
23. Повідомлення про відкриття акредитива. Перевірка акредитива.
24. Міжнародні уніфіковані правила і звичаї для документарних акредитивів.
25. Документи, що супроводжують акредитив.
26. Документарне інкасо, поняття і застосування.
27. Види інкасо і використання.
28. Інструкції щодо видачі документів про інкасо.
29. Пластикові картки і їх використання. Кредитні картки. Дебетові картки.

30. Індивідуальні і корпоративні картки. Учасники розрахунків за картками.
31. Лізингові послуги.
32. Обґрунтування лізингового проекту.
33. Лізингові платежі: види, розрахунок.
34. Факторинг, поняття і застосування Переваги і недоліки факторингу.
35. Розрахунок ефективності факторингових операцій.
36. Основні критерії для визнання факторингу.
37. Види факторингу і їх характеристики.
38. Компанії, що не підлягають факторингу.
39. Форфейтинг, поняття і застосування.
40. Форфейтингові векселі.
41. Інформація, необхідна форфейтеру.
42. Кредитні послуги банків: види кредитів, умови надання кредитів.
43. Короткострокові банківські кредити: види кредитів, умови надання кредитів.
44. Довгострокові банківські кредити: види кредитів, умови надання кредитів.
45. Валютні ринки: поняття, види, характеристики.
46. Валютні курси і їх визначення.
47. Послуги валютного ринку, їх характеристики.
48. Чинники, що впливають на валютні курси в довгостроковому і короткостроковому періодах. Визначення валютних курсів.
49. Валютні системи, їх характеристики.
50. Паритети процентних ставок: поняття, види, визначення.
51. Хеджування валютних ризиків.
52. Послуги фондового ринку: поняття, види, характеристики.
53. Торгівля цінними паперами.
54. Клірингові операції з цінними паперами.
55. Реєстраторська діяльність.
56. Депозитарії і види послуг.
57. Інвестиційні фонди і компанії: поняття, види, їх характеристики.
58. Страхові послуги.
59. Страхові компанії, їх види і характеристики.
60. Нестрахові посередники і їх послуги.

ЗАДАЧІ

Задача 1

Розрахувати величину депозитного вкладу за складними процентами, якщо початкова вартість вкладу — 2000 грн., річна процентна ставка — 20 %, строк вкладу — 3 роки. Нарахування здійснюється один раз на рік. Як зміниться вартість вкладу із врахуванням інфляції, якщо індекс інфляції становить — 1,2?

Задача 2

Інвестор купив на ринку три опціони кол з ціною виконання 30 г. о. Премія — 3 г. о. Курс акцій — 28 г. о. Припустимо, за придбання контракту він сплачує комісійні — 30 г. о. В подальшому ціна акції зросла до 37 г. о. і інвестор виконав опціон. Комісія за касовою угодою становить 1,3 % від вартості акцій.

Який дохід від даної угоди отримав інвестор?

Припустимо, що інвестору вдалося продати опціон за 7 г. о. Який дохід отримає інвестор в такому випадку? Яку суму додаткового доходу отримав інвестор у другому випадку.

Задача 3

Розрахувати величину депозитного вкладу за складними процентами, якщо вартість вкладу — 1000 грн., процентна ставка — 23 %, строк вкладу — 3 роки. Нарахування процентів здійснюється кожні півроку.

Задача 4

Розрахувати теперішню вартість майбутніх грошових потоків у сумі 5000 грн., кількість років — 3, ставка дисконтування — 20 %. Що враховує дисконтна ставка і як вона визначається?

Задача 5

Розрахувати загальні витрати лізингодавця, якщо балансова вартість майна за лізингом складає 100 000 грн. Плата за використання кредитних ресурсів становить 20 % від суми балансової вартості, плата за додаткові послуги лізингодавця — 10 % від суми балансової вартості лізингового майна.

Задача 6

Розрахувати загальну суму лізингових платежів лізингоотримувача, якщо сума амортизаційних платежів складає 200 000 грн., комісійна винагорода — 5 % від величини амортизаційних відрахувань щорічно, сума ПДВ — 20 %, сума мита — 0,5 % від суми вартості лізингового майна, плата за кредитні ресурси, які використав лізингодавач, — 20 % річних. Строк фінансового лізингу 5 років.

Задача 7

Розрахувати період погашення коштів за факторинговою операцією, якщо річний обсяг факторингу складає 1 000 000 дол., середня величина факторингового кредитування за рахунками — 100 000 дол.

Задача 8

Розрахувати суму, отриману виробничою компанією за факторинговим контрактом за таких умов:

загальна сума рахунків — 300 000 грн.;

аванс — 90 %;

комісія фактора — 3 %

щомісячний банківський процент за аванс — 2 %.

Задача 9

Швейцарська фабрика годинників постачає свою продукцію 20 шведським фірмам. Строк постачання — 90 днів. Розрахувати потрібні витрати прийняття ризику фінансування і інкасування певних сум. Оборот за 3 міс. — 1 млн. EURO, процент становить 6 % річних. Для розрахунків суми витрат на послуги застосувати такі дані:

прийняття ризику — 0,5 % обороту;

комісія за факторингову операцію — 0,75 % обороту.

Задача 10

Факторингова компанія встановлює комісійні в розмірі 3 % і надає позику підприємству в розмірі до 75 % від дебіторської заборгованості (ДЗ), яка купується за додатковий 1 % на місяць. Продаж у кредит становить 50000 грн. за місяць. В результаті договору факторингу підприємство економить 700 грн. за місяць на вартості кредиту і 2 % від продаж в кредит на безнадійних боргах.

Обслуговуючий банк запропонував договір, згідно з яким надає підприємству позику до 75 % від ДЗ. Банк встановив ставку 2 % за місяць і додатково 4 % нарахувань за обслуговування ДЗ, в рахунок якої надається позика. Період інкасації грошових коштів за продаж в кредит становить 30 днів. Якщо підприємство бажає повністю використати можливий ліміт факторингової компанії, в рамках якого вона надає позику, то який варіант фінансування найкращий — банківський чи факторинговий?

Задача 11

Припустимо, що фінансовий менеджер розглядає можливість купівлі за замовленням клієнта казначейського векселя, ціна якого становить 98 грн., за номіналом 100 грн., на аукціоні в поточний тиждень. Якщо вексель буде гаситися через 90 днів, який дисконтний дохід отримає інвестор?

Задача 12

Товар вартістю в 1 млн дол. постачається під виписку векселя із строком оплати через 30 днів. Продавець встановлює процентну ставку за виданий кредит у розмірі 6 %. Яку суму за векселем отримує продавець?

Задача 13

Позичальник споживчого кредиту бажає взяти кредит на купівлю меблів у розмірі 2000 дол. на рік з простою відсотковою ставкою в 12 %. Припустимо, що основний борг сплачується чотирма щоквартальними внесками в 500 дол.

1. Розрахувати загальну суму процентних платежів, якби позичальник виплатив кредит одноразово.
2. Розрахувати щоквартальні процентні платежі і сукупні процентні платежі за такої схеми виплат.
3. Порівняти процентні платежі за першим і другим методом і пояснити результат.

Задача 14

Банк отримав кредитну заявку від свого корпоративного клієнта на суму 5 млн грн. Якщо банк продасть депозитні сертифікати, які обертаються на грошовому ринку по ставці 10 % для даного кредиту, то гранична вартість коштів за кредитом становитиме 10 %. Опера-

ційні витрати з аналізу, видачі і контролю за кредитом оцінені в 2 %. Кредитне управління банку рекомендує додати ще 2 % для компенсації ризику, якщо кредит не буде повернено своєчасно і в повному обсязі. Банк також встановлює маржу прибутку в 1 % від фінансових, операційних витрат і витрат, пов'язаних з ризиками за даним кредитом. За якою ставкою банк зможе видати необхідний кредит позичальнику?

Задача 15

Банк розглядає можливість купівлі казначейської ноти з номіналом 1000 грн., яка гаситься через 5 років і приносить у вигляді відсотків 80 грн. на рік. Доходність ноти на час погашення складатиме 10,73 %, а її поточна ринкова вартість — 900 грн. Визначити середньозважений строк погашення цінного папера за умов, що відсотки виплачуються раз на рік протягом 5 років.

Задача 16

Клієнт зацікавлений в отриманні іпотечного кредиту в 50 тис. дол. строком на 25 років для купівлі нового будинку. Банк вирішив, що ставка в 12 % відповідатиме поточній кон'юктурі для валютних кредитів. Процентна ставка протягом усього терміну фіксована. Розрахувати суму необхідних платежів протягом усього терміну іпотечного кредитування.

Задача 17

Задача на визначення дисконтної ставки при наданні споживчих кредитів.

Припустимо, що кредитний інспектор пропонує клієнту 2000 дол. за ставкою 12 % і що процентні платежі сплачуються при видачі кредиту (тобто авансова оплата відсотка). Розрахувати реальну ставку процента для позичальника.

Задача 18

Розрахувати реальну ставку процента із використанням “методу накидки”, якщо сума кредиту — 2000 дол., річна ставка — 12 % при погашенні боргу 12 щомісячними платежами рівними частинами. Припустимо, що позичальник у середньому протягом року користуватиметься 1000 дол.

Задача 19

Визначити, яку суму процентного доходу від виданого споживчого кредиту (гаситься щомісячними внесками) отримає банк у будь-який час, якщо клієнт має право дострокового погашення і право на зменшення відсоткових платежів за кредитом. Якщо клієнт звернувся до банку за кредитом на один рік (гаситься 12 щомісячними внесками), а зміг погасити його вже після дев'ятого місяця.

Задача 20

Американський експортер уклав угоду на продаж з британським клієнтом на суму в 100 000 GBP в червні року N і, надавши відстрочку платежу на три місяці, очікує отримати платіж у вересні року N. Для зменшення ризику експортер забезпечує покриття валютних ризиків на ринку ф'ючерсних контрактів. Стандартна сума ф'ючерсних контрактів – 25000 GBP.

Поточні курси:

поточний курс GBP/USD: 1,290 USD;

тримісячний курс GBP/USD: 1,390 USD;

ф'ючерсний курс вересня прогнозується – GBP/USD: 1,400 USD.

Фактичний ф'ючерсний курс вересня GBP/USD: 1,300 USD.

Визначити ефективність такої операції і результати навести у вигляді таблиці.

Задача 21

Американський імпортер уклав контракт на придбання німецьких калькуляторів. Оплата за контрактом повинна здійснюватися в день постачання калькуляторів через три місяці, тобто в червні року N. Загальна сума контракту – 1 000 000 EURO. Маючи побоювання підвищення курсу євро щодо долара, імпортер вирішує хеджувати валютні ризики на ринку ф'ючерсних контрактів.

Поточні курси на ринку ф'ючерсів такі:

поточний курс EURO/USD: 1,200

курс червневий “спот”: 1,2050

курс червневого ф'ючерса: 1, 2080

курс вересневого ф'ючерса 1,220.

Вартість одного ф'ючерсного контракту 125 000 EURO. Визначити ефективність такої операції і результати навести у вигляді таблиці.

Задача 22

Ви придбали акцію за 50 г. о. Протягом року на неї нараховуються дивіденди в грошовій формі 1 г. о. Ви плануєте, що курс таких цінних паперів на кінець року становитиме 60 г. о. Яку ставку доходності Ви очікуєте отримати? Якщо реальний курс цінних паперів наприкінці року становитиме лише 40 г. о., якою буде Ваша реальна ставка доходності?

Задача 23

Ви інвестуєте капітал в нерухомість. Загальна сума інвестиції — 100000 грн. Ви вклали в справу власні 20000 грн., а 80000 г. о. позичили у банку. Хто нестиме ризику за таким проектом і чому?

Задача 24

Припустимо, що на Вашому банківському рахунку зберігаються 10000 дол. США, покладених туди під 12 % річних. Однак у Вас є несплачений борг за кредитною картою в розмірі 5000 дол., за яким Ви сплачуєте 17 % річних. Які Ваші можливості відсоткового арбітражу?

Задача 25

Припустимо, що Ви громадянин України, який вчиться в Німеччині. Ви знаєте, що через місяць отримаєте з України грант на навчання в сумі 100000 грн. Як можна хеджувати курсовий ризик? Як можна застрахуватися від нього?

Задача 26

Припустимо, що Ви поклали до банку 1000 дол., а через рік ще 2000 дол. Скільки грошей у Вас буде через два роки, якщо відсоткова ставка становить 10 % річних?

Задача 27

Припустимо, що на третій рік у день, встановлений вашим договором про своп, спотовий курс становить 1,20 дол. за євро. Які суми буде переведено протилежними сторонами одна одній за свопом?

Задача 28

Припустимо, що валютний курс становить 0,011 дол. за ієну. Яким чином можна отримати арбітражний прибуток, маючи в наявності 10000 дол., якщо ціна золота в доларах становить 100 дол., а в ієнах – 10000 ієн за унцію?

Задача 29

На ринку встановилися такі валютні курси: 0,20 дол. за українську гривню і 0,30 дол. за азербайджанський манат. Який валютний курс буде встановлено між гривнею і манатом?

Задача 30

Визначте, в чому полягає головний вид ризику для Вашого життя і опишіть, які дії необхідно виконати для управління ним.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Цивільний кодекс України* від 16.03.2003 № 435–15 із змін., внесеними згідно із Законом № 980-IV (980–15) від 19.06.2003. – ВВР України. – 2004. – № 2. – Ст. 6; № 1255-IV (1255–15) від 18.11.2003. – ВВР України. – 2004. – № 11. – Ст. 14; № 1713-IV (1713–15) від 12.05.2004. – ВВР України. – 2004. – № 33–34. – Ст. 403;
2. *Закон України “Про фінансовий лізинг”* від 16.12.1997 № 723/97–ВР із змін., внесеними Законом України від 14.01.1999 № 394–14, в ред. Закону № 1381-IV (1381–15) від 11.12.2003.
3. *Закон України “Про банки і банківську діяльність”* від 07.12.2001 № 2121-III, із змін. і допов.
4. *Закон України “Про цінні папери і фондову біржу”* від 18.06.1991 № 1201/ВР, із змін. і допов. (в ред. Закону 2006 р.).
5. *Закон України “Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні”* від 30.10.1996 № 448/96, із змін. і допов.
6. *Закон України “Про Національну депозитарну систему і властивості електронного обігу цінних паперів в Україні”* від 10.12.1997 № 710/97, із змін. і допов.
7. *Закон України “Про страхування”* від 15.05.1996, із змін. і допов., в ред. Закону України від 04.10.2001 № 2775, із змін. і допов.

8. Закон України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринку фінансових послуг” від 12.06.2001 № 2664-III, із змін. і допов.
9. Закон України “Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні фонди)” від 22.03.2001 № 2318, із змін. і допов.
10. Закон України “Про Національний банк України” від 20.05.1999 № 679, із змін. і допов.
11. Закон України “Про господарські товариства” (1996 р.), із змін. і допов.
12. Закон України “Про іпотеку” від 05.06.2003 № 898-IV.
13. Закон України “Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати”.
14. Закон України “Про фінансово-кредитну діяльність і управління майном при будівництві нерухомості і операціях з нерухомістю”. Уряд. кур’єр. — 2003.
15. Закон України “Про платіжні системи та переказ грошей в Україні” від 05.04.2001 № 2346, із змін. і допов.
16. Закон України “Про оподаткування прибутку підприємств” від 22.05.1997, із змін. і допов.
17. Закон України “Про податок на додану вартість” № 168/97-ВР, із змін. і допов.
18. Закон України “Про кредитні спілки” (1997 р.), із змін. і допов.
19. *Однаковий* Закон про чеки від 1931 р.: Додаток 1 до Женевської конвенції.
20. *Однаковий* Закон про векселі від 1930 р.: Додаток до Женевської конвенції.
21. *Декрет* Кабінету міністрів України “Про систему валютного регулювання і валютного контролю в Україні” від 19.02.1993.
22. *Положення* про впровадження пластикових карток міжнародних платіжних систем в розрахунках за товари, надані послуги та при видачі готівки: Постанова НБ України від 22.02.1997 № 37, із змін. і допов.
23. *Положення* про порядок емісії платіжних карток і здійснення операцій з їх застосуванням: Постанова НБ України від 24.09.1999 № 479, із змін. і допов.
24. *Положення* (стандартів) бухгалтерського обліку 7, 14, 16.
25. *Уніфіковані* правила та звичаї для документарних акредитивів (публ. МТП № 500).
26. *Уніфіковані* правила та звичаї для інкасо (публ. МТП № 500).

27. *Брігхем Є. Ф.* Основи фінансового менеджменту: Пер. з англ. — К.: Молодь, 1997.
28. *Гитман Лоренс Дж., Джонс Майкл Д.* Основы инвестирования: Пер. с англ. — М.: Дело, 1997. — 1008 с.
29. *Дэвид С. Кидуэлл и др.* Финансовые институты, рынки и деньги: Пер. с англ. — СПб.: Питер, 2000. — 752 с.
30. *Жозет Перар.* Управление международными денежными потоками: Пер. с англ. — М.: Финансы и статистика, 1998. — 208 с.
31. *Зви Боди, Роберт К. Мертон.* Финансы: Пер. с англ. — М; СПб.; К.: Вільямс. — 2003. — 592 с.
32. *Кетти Лин.* Детрейдинг на рынке Forex. Стратегии извлечения прибыли: Пер. с англ. — М.: Альпина Бизнес Букс, 2007. — 240 с.
33. *Лагутин В. Д.* Кредитування: теорія і практика: Навч. посіб. — К.: Знання, 2000. — 215 с.
34. *Ли Ченг Ф., Финнерти Дж. И.* Финансы корпораций: теория, методы и практика: Пер. с англ. — М.: ИНФРА-М, 2000. — 685 с.
35. *Мозговой О. М.* Фондовый рынок /Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 1999.
36. *Міжнародні фінанси.* — К.: Либідь, 2003. — 784 с.
37. *Мороз А. М.* Національний банк і грошово-кредитна політика. — К.: КНЕУ, 1999. — 368 с.
38. *Роуз Питер С.* Банковский менеджмент. Предоставление финансовых услуг: Пер. с англ. / Под науч. ред. В. Т. Севрука, Т. Н. Черкасова, Е. В. Шилова. — М.: Дело, 1995.
39. *Рубцов Б. Б.* Современные фондовые рынки: Учеб. пособие. — М.: Еврофинансы, 2007. — 926 с.; *Руденко Л. В.* Міжнародні кредитно-розрахункові і валютні операції: Підручник. — К.: ЦНЛ, 2003. — 614 с.
40. *Страховий та інвестиційний менеджмент.* — К.: МАУП, 2002. — 201 с.
41. *Фредерик С. Мьшкин.* Экономическая теория денег, банковского дела и финансовых рынков. — Изд. 7-е: Пер. с англ. — М.; СПб.; К.; 2006. — 880 с.
42. *Фрэнк Дж. Фабоцци.* Рынок облигаций. Анализ и стратегии: Пер. с англ. — М.: Альпина Бизнес Букс. — 2005. — 876 с.
43. *Фрэнк Дж. Фабоцци.* Управление инвестициями: Пер. с англ. — М.: ИНФРА-М, 2000. — 932 с.
44. *Ходаківська Р. О.* Ринок фінансових послуг. — К.: ЦНЛ, 2002. — 616 с.

45. *Шарп Уильям Ф. и др.* Инвестиции: Пер. с англ. — М.: ИНФРА-М, 1997. — 1024 с.
46. *Шклярук С. Г.* Финансовая система. Структура. Механизм функционирования. Оптимизация: финансовые рынки; финансовые институты и участники; финансовые инструменты; методы анализа; регулирование и оптимизация. — К.: Нора-принт, 2003. — 568 с.
47. *Ющенко В. А., Міщенко В. І.* Валютне регулювання: Навч. посіб. — К.: Знання, 1999. — 359 с.
48. *Энг Максимо В. и др.* Мировые финансы. Университет Сент-Джон: Пер. с англ. — М.: ДеКа, 1998. — 768 с.

Додаткова

49. *Бенуа Мандельброк, Ричард Л. Хадсон.* (Не) послушные рынки. Фрактальная революция в финансах: Пер. с англ. — М.: Вильямс, 2006. — 400 с.
50. *Найман Э.* Малая энциклопедия трейдера. — К.: Альфа Капитал; Логос, 1997. — 236 с.
51. *Найман С. Л.* Трейдер — инвестор. — К.: ВИРА-Р, 2000. — 640 с.
52. *Лысенков Ю. М. и др.* Фондовый рынок: Терминологический словарь. — К.: Диалог-прес, 1997.
53. *Лысенков Ю. М. и др.* Участники фондового рынка: функции, организация деятельности. — К.: Вісн. фонд. ринку, 1998.
54. *Пискулов Д. Ю.* Теория и практика валютного дилинга. — М.: Финансист, 1998. — 246 с.
55. *Рэй К. И.* Рынок облигаций: торговля и управление рисками: The bond market. Trading and risk management. — М.: Дело, 1999. — 600 с.
56. *Синки Дж.-мл.* Управление финансами в коммерческих банках. — М.: Cat., 1994. — 820 с.
57. *Стив Нисон.* Японские свечи: Графический анализ финансовых рынков: Пер. с англ. — М., 1996.
58. *Хохлов Н. В.* Управление риском: Учеб. пособие для вузов. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001. — 239 с.
59. *Эрлих А. А.* Технический анализ товарных и финансовых рынков: Прикладное пособие. — М.: ИНФРА-М, 1996.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни	
“Ринок фінансових послуг”	5
Зміст дисципліни “Ринок фінансових послуг”	6
Теми контрольних (курскових) робіт	15
Вказівки до виконання контрольної (урсової) роботи.....	17
Питання для самоконтролю	18
Задачі	24
Список літератури	30

Відповідальний за випуск *А. Д. Везеренко*
Редактор *О. М. Коваленко*
Комп’ютерне верстання *А. М. Голянда*

Зам. № ВКЦ-4062

Формат 60x84/₁₆, Папір офсетний.
Друк ротатійний трафаретний. Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»
03039 Київ-39, пр. Червонозоряний, 119, літ. XX

*Свідцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*